

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.228

**Inventaris van het archief van G. Jansen [levensjaren
1894-1978], (1899) 1908-1935**

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1984

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. STUKKEN BETREFFENDE HET GEMEENTELIJK BUREAU VOOR GRONDZAKEN IN MEDAN.....	11
1. Algemene leiding.....	11
2. Regelingen van rechten op gronden van particulieren.....	11
3. Regelingen van grondlasten en belastingheffingen.....	12
4. Overige aangelegenheden.....	13
B. NADERE DOCUMENTATIE.....	15
Bijlagen.....	17
Index geordend op persoons- en zaaknamen.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 435 G. Jansen

Periodisering:

archiefvorming: 1908-1935

oudste stuk - jongste stuk: 1899-1935

Archiefbloknummer:

C22144

Omvang:

38 inventarisnummer(s) 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Gerard Jansen (1894-1978)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Gerard Jansen (1894-1978) werkte als landmeter en hoofd Grondzaken in Medan. In die hoedanigheid probeerde hij de rechtspositie van de grondgebruikers te regelen. Het hier beschreven archief heeft voornamelijk betrekking op het Gemeentelijk Bureau voor Grondzaken in Medan en de publicaties die Jansen in het kader van zijn werkzaamheden aldaar verrichtte.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 435 G. Jansen, nummer toegang 2.21.228, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Jansen, G., 2.21.228, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Gerard Jansen werd op 3 juni 1894 in Amsterdam geboren. In 1914 arriveerde hij als landmeter in Nederlandsch-Indië, waar hij een opleiding tot ambtenaar bij het kadaster in Bandoeng volgde om vervolgens aldaar geplaatst te worden. In 1919 nam hij ontslag uit 's Lands dienst en aanvaardde een betrekking bij de gemeente Medan. Daar werd hij per 1 november 1919 benoemd tot hoofd van de dienst voor Grondzaken en het Grondbedrijf, later het Gemeentelijk Bureau voor Grondzaken.

De dienst voor Grondzaken werd per 1 januari 1919 ingesteld om de rechten van de gemeente Medan te regelen op de gronden die daaronder vielen. Deze gronden waren door verschillende instanties in erfpacht uitgegeven ("grants") onder verschillende aan de adat ontleende rechtstitels. Volgens de heersende rechtsopvattingen was particulier vrij eigendomsrecht uitgesloten.

Deze "grants" waren verstrekt door het gouvernement, de sultan van Deli en de Deli-Maatschappij. In 1919 nam de gemeente Medan de rechten van het gouvernement op haar grondgebied over, zodat, zij zelf de beschikking had over de inningen van de erfpacht. In ruil hiervoor moest zij de rechtspositie regelen van granteigenaars. Dit was een bijzonder complexe materie, omdat niet bekend was op grond van welke rechtsopvattingen grants waren verstrekt en hoe men een grantrecht moest verstaan als zij tot meerdere zekerheid als onderpand van een financiële transactie gold. Bovendien was de registratie van grants gebrekkig. De dienst Grondzaken, vanaf december 1919 tot een gemeentelijk bureau omgevormd, zette een nieuwe registratie op. Verder adviseerde het het gemeentebestuur inzake de herziening van de in te vorderen rechten als een soort "Landrente" (hasil-tanah, haci-tana) en de overige belastingen, die aan gronden of rechten verbonden waren. Omdat ook hierover verschil van interpretatie bestond, leidde dit tot ingewikkelde processen om jurisprudentie te verkrijgen.

Op 1 december 1935 werd Gerard Jansen "wegens bijzondere omstandigheden" ontslagen. Na een wachtgeldregeling die drieënehalf jaar duurde vroeg hij ontslag uit de gemeentelijke dienst van Medan en keerde hij terug naar Nederland, waar hij leraar landmeten en volkenkunde werd aan de Middelbare Koloniale Landbouwschool in Deventer. Deze functie behield hij tot zijn pensionering in 1959. Op 5 mei 1978 overleed hij in Gorssel.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het hier beschreven archief heeft voornamelijk betrekking op het Gemeentelijk Bureau voor Grondzaken in Medan en de publicaties die Jansen in het kader van zijn werkzaamheden aldaar verrichtte. Hij maakte van de stukken die hij ontving dossiers en bond ze soms in, om een beter overzicht in de casuïstiek van verschillende vraagstukken te krijgen. Het gevolg is dat stukken betreffende verschillende gebeurtenissen soms over de dossiers verspreid raakten.

Het archief werd in 1984 door mevrouw F. Buitenkamp-Jansen in Dronten aan het Algemeen Rijksarchief geschonken.

Schenking (van een niet overheidsarchief)

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Het archief werd in 1984 geïnventariseerd. Een onderzoek naar concrete kwesties werd door het toevoegen van een index aan de inventaris vergemakkelijkt.

De inventaris werd in het najaar van 1984 voltooid door drs J.A.A. Bervoets, chartermeester I bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. STUKKEN BETREFFENDE HET GEMEENTELIJK BUREAU VOOR GRONDZAKEN IN MEDAN.

1. ALGEMENE LEIDING.

- 1** Jaarverslag van de dienst voor Grondzaken en het Grondbedrijf der gemeente Medan en het Gemeentelijk Bureau voor Grondzaken.
1919-1929 1 omslag
- 2** Teksten, houdende toelichtingen bij de ontwerp-begroting van het Gemeentelijk Woningbedrijf voor 1922-1926.
1923-1925 1 omslag
- 3** Gedenkboek van de gemeente Medan, 1909-1934, houdende een artikel van Jansen over de grondpolitiek.
1934 1 deel
- 4** Bouwtekening van de uitbreiding van het kantoor Gemeentewerken voor de dienst Grondzaken,
15 augustus 1934 1 stuk

2. REGELINGEN VAN RECHTEN OP GRONDEN VAN PARTICULIEREN.

- 5** Afschriften en modellen van akten inzake eigendom, onderpand, verhuur, verkoop met recht van wederkoop en andere rechtstitels van grantrechten,
1908-1935. z.j. 1 omslag
De namen van de betrokken partijen zijn in de index verwerkt.
- 6** Ter documentatie verzamelde afschriften van juridische bescheiden, artikelen en correspondentie over vraagstukken betreffende rechten die bezitters van grants kunnen doen gelden.
1910-1935 1 pak
Concrete gevallen zijn in de index verwerkt.
- 7** Overdrukken van artikelen van mr C.A. Wienecke en Süthoff, bestemd voor de gemeenteraad van Medan, inzake zakelijke rechten op zelfbestuursgronden, met Maleise verklaring inzake hypotheek van de Medansche Volksbank op grants van zelfbestuurde gronden.
1919, 1924 3 stukken
- 8** Circulaires van de gemeente Medan inzake zekerstelling van grant-rechten. met registratieformulieren.
1920-1929 1 omslag
- 9** Circulaires van de gemeente Medan inzake de regeling van grantrechten in de kampong aan de zuidzijde van het raceterrein.
1921-1922 1 bandje
- 10** "Grantrechten in Deli", publicatie van Jansen in een reeks van het Oost-Sumatra-

Instituut van het Koninklijk Instituut voor de Tropen, met doorschoten exemplaar, houdende nadere aantekeningen van Jansen.
1925 en z.j. 2 delen

11 Briefwisseling met Britse bestuursambtenaren in Maleisië over de rechten op gronden aldaar, met specimina van grant-akten.
1925-1926 1 omslag

12 Afschrift van een artikel Agrarische regelingen in Indo-China en Malaya door A.G. Deelman uit het Koloniaal Tijdschrift, 1928-1929. Met aantekeningen en een uittreksel over gelijkwaardige onderwerpen uit een monografie van G. Pernitsch over Shanghai.
z.j. 1 omslag

13 Manuscript van een artikel van A.G. Deelman over de afschaffing van de Domeinverklaring.
Mei 1929 1 omslag

14 Overdruk van een artikel De decentralisatie en de grond, van Jansen uit 25 jaren Decentralisatie, Gedenkboek van de Vereeniging van Locale Belangen.
1930 1 deeltje

3. REGELINGEN VAN GRONDLASTEN EN BELASTINGHEFFINGEN.

15 Afschriften van arresten van het Hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië inzake erfpachtcanons,
1899-1905. z.j. 1 omslag
De namen van de partijen zijn in de index opgenomen.

16 Stukken betreffende regelingen inzake erfpachtrechten van de gemeente Medan op grants en inzake de vervallenverklaring van grants bij wanbetaling.
1918-1925 1 omslag
Concrete gevallen zijn in de index verwerkt.

17 "Verzameling van de voornaamste stukken, betrekking hebbende op de herziening der hasil-tanah", publicaties van Jansen en gemeentelijke circulaires.
1919-1929 1 band

18 "Nota inzake de belastingen op gronden", opgesteld door Jansen, met aantekeningen en stukken betreffende de behandeling in de gemeenteraad,
1920-1924 1 omslag

19 Stukken betreffende een rechtsgeding tussen de gemeente Medan en Goerditsengh inzake de herziening van de hasil-tanah op zijn grant door de gemeente.
1920-1926 1 omslag
Zie voor officiële publicaties ook inventarisnummer 17.

20 Nota's van Jansen inzake de Medanse Erfpachtverordening, met nadere aantekeningen en documentatie.
1920-1935 1 omslag

21 Circulaires van de gemeente Medan over een overeenkomst tussen de gemeente en het R.K. Kerk- en Armbestuur aldaar over de vaststelling van erfpachtrechten na een grondruil.
1922 1 bandje

-
- 22** Dossier, houdende publicaties van verschillende personen inzake de heffing van rechten op transporten van landbouwconcessies.
1927-1933 1 omslag
- 23** Teksten van recensies van een monografie Concessies en erfpachten door dr J.G.W. Lekkerkerker.
1929 2 stukken
- 4. OVERIGE AANGELEGENHEDEN.**
- 24** Gemeenteblad van Medan, jaargang 3, nr. 13, houdende een nummer, gewijd aan volkshuisvestingsproblemen.
1920 1 omslag
- 25** Dossier inzake een arbitragevonnis over een geschil van de stichtingen Ng Tie Tong en Tjit Kin Tong met de erven Tjong A Fie over de kosten van de aanleg van een weg tussen hun gronden.
1921 1 band
- 26** Prospectus voor gronduitgifte van het Gemeentelijk Grondbedrijf Medan, met verkavelingsplan van een stadsdeel.
1921 en z.j. 3 stukken
- 27** Afschriften van documenten van de Woningbouwvereniging "Toba" ter exploitatie van een woningcomplex voor te Medan gevestigde Christen Bataks.
1921-1922 1 omslag
- 28** Dossier inzake een "Kampoeng-rapport", houdende richtlijnen voor de volkshuisvesting in de kampongs.
1922-1924 1 band
- 29** Tekst, houdende een toelichting op regenvalstatistieken. Gedrukt.
1924 1 stuk
- 30** Exemplaar van een schertsnummer van het Gemeenteblad van Medan naar aanleiding van het vertrek van Daniel Mackay, burgemeester van Medan, wegens buitenlands verlof.
1925 1 stuk
- 31** Begraafplaatsrapport Gemeente Medan houdende een uiteenzetting van rechten van grafbezitters, met voorstukken en bijlagen,
1926-1928 1 omslag
- 32** Afschriften van notariële akten inzake regelingen van de familie Chetty over het gebruik van het merk Pana Lana Suna Pana Lena bij de exploitatie van hun goederen.
1926-1930 3 stukken
- 33** Overdruk van een artikel in De Locale Ambtenaar over Pensioneerding van Inlanders.
September 1927 1 stuk
- 34** Overdruk van een artikel in De Locale Ambtenaar over Negorijraden.
16 april 1928 1 stuk

- 35** Modellen van hypotheek-overeenkomsten.
1929, 1930 2 stukken
- 36** Kaart van de gemeente Medan.
1933 1 stuk

B. NADERE DOCUMENTATIE

- 37** Monografie van mr H.J. Bool, De landbouwconcessies in de residentie Oostkust van Sumatra. Gedrukt.
Z.j. (ca. 1900) 1 deel
Ontbreekt
- 38** Richtlijnen voor een ontwikkelingsplan van de Oostkust van Sumatra, dissertatie van R. de Waal, te verdedigen voor de Landbouwhogeschool in Wageningen, met begeleid-brief.
1960 1 deel en 1 stuk

BIJLAGEN

INDEX GEORDEND OP PERSOONS- EN ZAAKNAMEN

De zaaknamen hebben tenzij anders vermeld, alle betrekking op Medan.

Onderwerp	Inventarisnummer
Aberson, D.A.,	6, 17
Amin, Mohammed,	5
André de la Porte, G.,	6
Balei Gadjà, rubberonderneming,	5
Ban Liong, Kongsì,	6
Banaim, Mohammed bin Oemar,	5
Bank of India, Australia and China,	5
Beekman, A.,	5
Beer, J. de,	6
Begraafplaatsrapport,	31
Bojar,	16
Bool, H.J.,	37
Borneo Sumatra Handel Maatschappij,	5
Brinkman, C.W.,	6
Bruikleen van goed tot meerdere zekerheid,	6
Bruin, A.J.,	6
Buffart, J.F.A.M.,	22
Chan Choei Ling,	5
Chetty, familie,	32
Chettyar, Muqurappa,	5
Chettyar, Ramanathan,	5
Christen-Bataks, huisvesting,	27
Cohen Stuart,	22
Conservatoir beslag grantperceel,	5
Cornelissen, M.,	6
Cornfield, I.,	5
Credietverband, voorschriften inzake,	6
Datoek Boeden,	5
Decentralisatiebeleid van het goevernement,	14
Deelman, A. G.,	12, 13
Delische credietstelsel,	6
Djoe Seng Tjong, Handelmaatschappij,	6

Onderwerp	Inventarisnummer
Domeinverklaring,	13
Erfpachtrechten,	15-17, 19-21, 23
Ezerman, H.E.K.,	6
Fiduciaire eigendomsoverdracht,	6
Gabes, cultuurmaatschappij,	15
Gedenkboek 1934,	3
Gemeentelijk Grondbedrijf,	1, 26
Gemeentelijk Woningbedrijf,	2
Goerditsengh of Goerditsing,	17, 19
Goh Kie Ho,	6
Graafland,	22
Grafrechten,	31
Grantcrediet,	5
Grantrechten,	5-okt
Grantverband, bescherming,	6
Grondbelastingen,	18
Haag, den, Erpachtstelsel,	20
Hacil Tana, zie: Hasil Tana	
Handelsvereniging Ansterdam,	15
Harditsingh,	6
Harrison & Crossfield, maatschappij,	17
Hasil Tana(h),	16, 17, 19, 20
Hecht, K.,	5
Heer, J.J. de,	17
Hypotheek-overeenkomsten,	35
Indo-China, agrarische regelingen,	12
Inlanders, pensioenen,	33
Jacobson en Van den Berg en Co.,	5
Jacoeb Rawal, Mohammed,	5
Jeo Hoen Hoey,	6
Johore, grant-akte,	11
Jong po Tjiap,	5
Kaart van de gemeente,	36
Kampoeng-rapport,	28
Kho Kim Sek,	6
Khoe Tjeng Oei,	5

Onderwerp	Inventarisnummer
Khoe Tjin Tek,	5
Kok, G.L.J.D.,	17
Kong Thye Loong, handelmaatschappij,	5
Lee Seng Khan,	6
Lekkerkerker, J.C.W.,	23
Levering, rechtskarakter van,	6
Leyting, J.W.E.,	6
Liauw Hoy Leeuw,	5
Liau Swie Fah,	5
Lie Tek Tjiauw,	5
Lie Tong Njan,	16
Locale Ambtenaar, de (tijdschrift),	33, 34
Louw, P.J.,	11
Luyt, A. A.,	5
Ma' Maidin,	16
Mackay, D.,	30
Maleisië, rechten op gronden,	11, 12
Maleisië, agrarische regelingen,	12
Mary, bouwmaatschappij,	5
Medan's warenhuis,	5
Medansche Volksbank,	5
Moetoeraman Chetty,	6
Negorijraden,	34
Nederlandsch-Indische Esompto Maatschappij,	5, 6
Ng Tie Kong, stichting,	25
Oei Kang Ho,	6
Oei Tjip Sheng,	5
Oost-Sumatra, landbouwconcessies,	37
Oost-Sumatra, ontwikkelingsplan,	38
Pana Lana Suna Pana Lena,	32
Pandrecht op grants,	6
Pantei Boeaja, rubberonderneming,	5
Petisah, kampong,	5
Raceterrein, kampong zuidzijde,	9
Regenvalstatistieken,	29
Ritchie, A.A.,	5

Onderwerp	Inventarisnummer
Robinson, A.,	15
Roedjiah,	5
Rustenburg (Zuid-Afrika), grant-akte,	11
Saram,	6
Schmidt, J.,	5
Schnitzler en Co., Soerabaja,	6
Schook, W.H.,	5
Serkat-Dagang Abdularis Alkatirie, N.V.,	5
Siauw Saw Hoei,	5
Sie A Moh,	6
Sijthoff,	7
Sulong Yahya bin Sa' imon	11
Tan Tjin Tek,	6
Tebing Tinggi, grantconflict,	6
Thio Ka Hin,	16
Thio Kee Long,	5
Thio Liam Wie,	6
Thio Tjeng Hoen,	6
Thio Tok Seng,	6
Tjia Sen Oen,	6
Tjit Kin Tong, stichting,	25
Tjong A Fie,	25
Tjong Lie Liong,	6
Toba, Woningbouwvereniging,	27
Toe Kang Tjoan,	5
Transportbelastingen,	22
Vereeniging van Locale Belangen,	14
Verkoop met recht van wederinkoop,	5
Volkswoningbouw,	24, 27, 28
Waal, R. de,	38
Wageningen, H. van,	16
Wienecke, C.A.,	7
Wilhelmina, Cultuurmaatschappij,	15